

כ: :

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

מסורת הש"ס

עין משפט
גר מצודה

די א מי פטור תכל
מקטין הלל ג:

שיטה מקובצת

16 מאן שמע ליה כו
(בבבבב) (הההה) קרבן
מלמד מהמחבר ע"פ רבי
כו ויש לה קדושת הנהג
ואולי רבין אין לה קדושת
הנהג ויכול לפדותה אבל
לרבי הוה קדושת הנהג כמס
כמו כמותה לר"ן (א) רבי עיין
דע"פ ר"ת (דף פ"ה ע"ב)
17 כמכא בעינן (א) רבי אומר
קרבן שקעה החמה אבל משקעת החמה
משמע ממחילת שקיעה מדמלאר
(שנת דף כא) גבי נד מוכה מלוחה
משקעת החמה ולי כמחילת שקיעה
עדיין הוא יוס גדול והוה שרגא
בטיהרה ולפ"ק שקעת החמה נמי
דהכא גבי דם כמחילת שקיעה איירי
וניחא טפי משום דלארין כסוף איזהו
מקומן (ונחם דף נ) מנין לרס שנפלא

אדרבה דם הוה ליה דרביי כו' וזמנה דלא חשיב פיגול דלס
וקומץ לא מיחייב עלייהו משום פיגול כדלארין בהקומץ
והוה (לעיל דף יד) דלחיהו גופייהו מחירין וניהו אבל אכריס חייבים
עלייהו משום פיגול: **נפסל** בשקיעת החמה כמותה. כריס מי שהיה
עומא (פסחים דף זג) דלארין דמשקעת
החמה עד לאת הכוכבים ד' מילין לר'
יהודה הקשה ר"ת כדסוף כמה מלילין
(שנת דף יב) משמע (א) דלרבי יהודה
משקעת החמה עד (א) הלילה שני
לחקי מיל ומיך ר"ת דמשקעת החמה
משמע סוף שקיעת החמה שכבר
שקעה החמה אבל משקעת החמה
משמע ממחילת שקיעה מדמלאר
(שנת דף כא) גבי נד מוכה מלוחה
משקעת החמה ולי כמחילת שקיעה
עדיין הוא יוס גדול והוה שרגא
בטיהרה ולפ"ק שקעת החמה נמי
דהכא גבי דם כמחילת שקיעה איירי
וניחא טפי משום דלארין כסוף איזהו
מקומן (ונחם דף נ) מנין לרס שנפלא

דס נפסל בשקיעת החמה. דאינו ראוי לזרוק בלילה דכתיב ביום זמנו
את בני ישראל להקריב וגו' (ויקרא ו) ה' ויום למחר נפסל בלילה
כדלארין כמס' ונחם כפרק איזהו מקומן (דף נ) מנין לרס שנפסל
בשקיעת החמה למלמד לומר ביום הקריבו את זמנו וגו' והתם יליף לה
שפיר וכן קומץ דלעיל מביזים זמנו
17 א' כמב זאת התורה לעולה ולנמחה
וגו' (א) אבל אכרי עולה והתורה להקריב
כל הלילה כדלארין כמס' ונחם כפרק
(דף נ) מנלן (א) מנא השמש כלומר
למחר בא השמש ומקטין כל הלילה:
קרבן. נפש כי מקריב קרבן מנחה
וגו': שני גורין. שני בקיעות גדולות:
וכן הוא אומר. דע"פ קרבן מקרא
ולהכי נקט שני גורין (א) כדלפינן מקרא
פרק שלישי דמסכת יומא (דף גג) א':
ולכארין הגשה כמנחה טעוין קמיה
כמנחה והמתנדב שני גורין יביא ע"פ
אחרים להקטין: **דס מעל מנחתך**
נפלא. ומרי מעוטי למה לי נמא

קרבן כלל מעל מנחתך פרט כל קרבן חזר וכלל (א) אף כל שאחרים באין
לו חובה ולא דם דלין אחרים באין לו חובה מע"פ דנרבי (א) אחרים באין חובה כל
מה (א) מנחה שמרת אף כל כו' דאם כן (א) דמדריב נצד דאחרים
באין חובה לה כל הך וכד דמתייר מריבית דם אף כל למעוטי מאי
בשלמא למאי דהוה סליק דלעמין מעיקרא (א) (ואע"ג) דאף כל הוה
ממעט נמי ע"פ (א) הוה מני למיפק דנרבי (א) אחרים באין חובה כל
הך וכד דמתייר מריבית לרס (א) (ונרבי עד נצד דמתייר) ואף כל למעוטי
ע"פ שאין אחרים באין להם חובה ואין ממירין ולהכי לא צ"ע קרבן מעל
מנחתך ימירא למעוטי דם אבל השתא דלמחר ע"פ אחרים באין חובה
להם אף מרי עד נצד דמתייר אף כל למעוטי מאי (א) (קראי) למאי אחא
(מנחת) דדרשין מניה לעיל אף כל שאחרים באין להם חובה אבל מרי
אחינא לא מאי אחא למעוטי: (א) נפסיס. (א) אין אחרים באין לו חובה:
דמתייר

בשקיעת החמה שנאמר ביום הקריבו את זמנו ביום שאתה וזכה אתה
מקריב ולי כסוף שקעה קאמר למה לי קרא שפיטא דנפסל בלילה דלין
יכול לזרוק דכתיב ביום זמנו ועמוד השחר שפיטא דפוסלת בו דומיא
דלוימוריס ופי' שם כבוערס דג"מ אם עלה לגבי מנחה משום דלין
לינה מועלת בראשון של זמנה וקאי למ"ד מועלת מאי איכה למימר
ואין לומר דלארין משום דק"ל גבי דם אם עלה לא ירד הואיל וכן
כשר בלוימוריס ואם מעלהו לגבי זמנה הוה אמינא דיכול לזרוק (א) משום
דבזה פלוגתא היא דרין בגלגל ור' יהושע דר' יהושע אמר ירד ולרין
גמליאל לא ירד וכי מימא דלארין משום דס"ד דלא מיפסיל בלילה כי
הכי דלין חייבין עליו משום פיגול ונחם כדאיתא בסוף כל השר
(מילין דף קי) הרי ע"פ ולכונה דלין חייבין עליהן ע"פ נחם לרבי
שמעון ואפילו הכי מיפסיל בלילה כשקדשו בכלי שרת וכי מימא משום
דלפינן מדס דלמא שאני דם דמתייר ולפי מה שמפרש רבינו תם דמתייר

בשקיעת שקיעה ינחא וכן משמע בפ' מי שהיה עומא (פסחים דף נג)
אזוהי דרך רחוקה מן המודיעים לירושלים חמשה עשר מילין ומנחה תם דהיינו חמשה עשר מילין מפלגא דיומא עד שקיעת החמה ולא חשיב
שקיעה קאמר הכי ממעט לה מביזים הקריבו הא עד לאת הכוכבים דם עד לאת הכוכבים אם כן הוה שעת שמיטה ומיהו קשיא אי כמחילת
נמי שקיעת החמה דליירי כסוף שקיעה כגון לאת הכוכבים כדלארין כפרק הריני נזיר מן הגזוגרת (מיר דף נ) כגון דחזאי תלמא וימי סמוך
לשקיעת החמה והיינו כזין השמשות כדאמר עלה כפרק כ"ד ז' (א) (פסחים דף פא) כזראה בין השמשות וגם כדפרקי (לקמן דף י): כל המניח
פתיחין אחר שקיעת החמה עובר בשעה שהיין מוקדאמר רבה בר רב הונא ספק חשיבה ספק אינה חשיבה לא חולין ולא מנחה ועוד אמרין
במס' תענית (דף יב) כל תענית שלא שקעה עליו חמה לא שמייה תענית (א) ומנחה אנוחיהו מורה היא שהכל נהוגין עד לאת הכוכבים ויש לומר
לעולם נפקא ליה שפיר מחילת שקיעה מביזים דאם אינו ענין כסוף שקיעה דנפקא מביזים זמנו מנחה ענין לחחילת שקיעה ויש מפרשים דמן
התורה אינו נפסל עד לאת הכוכבים אלא רבנן עבדו הרחקה ופסוליהו ממחילת שקיעה והעמידו דברייהם במקום כרת לענין דרך רחוקה כדי
שהו זמין למחר לבא וקשיא דל"כ ליחשביה (א) (כסוף) פסחים כסוף האשה (דף נג) כדדי הך שהעמידו דברייהם במקום כרת ויש לומר
דלא חשיב אלא מידי (דלא) דהוה מידוש אבל זה אינו מידוש אם תקון כדי שימיהו לבא דהכי נמי לא חשיב חמיכה יבלתו והבאלחו ממוך
למחוס והרכבתו וזכאון גופיה יש לחלק בין מת לו מת קודם חלות למת לו אחר חלות כדמשמע כפרק מי שהיה עומא (פסחים דף זג) ואפילו
הכי לא חשיב לה והשתא הא דלארין כפ' המנחות והנפסיס (לקמן דף קא) ויריש מעילה (דף ו) לפי זריקה מועלין בו ומוקי לה דקבליה סמוך
לשקיעת החמה דלא הוה שהות למזריקה ההו מעילה דרבנן דעד לאת הכוכבים יש שהות לזרוק ומיהו קשיא כדלארין כסוף איזהו מקומן
(ונחם דף נ) קדשים הנאכלים ליום אחד מחשבין כדמן משקעת החמה דאי חישב לזרוק לאחר שקיעה מיד הוה פיגול דהו משמע חון לזמנו
ואין לומר פיגול דרבנן דהא דומיא דלוימוריס ובשר קדשים איירי דהו פיגול דלורייתא ולא קתני בשר קדשי קדשים מחלואו ואילן דזמן אכילתו
מדרבנן וי"ל דהיהו שקיעה כסוף שקיעה דהיינו לאת הכוכבים כמו שמפרש ר"ת דמשקעת משמע סוף שקיעה (א)

מלמד שמתנדבים עצים כו'. הא דפליגי הכא רבי ורבנן דלרבנן נדבה ולרבי קרבן גמור היינו כשאמר הרי עלי שני גזירי ע"פ אלו למונח
כדמתייר כדנפסל דשקלים (פ"ג) האומר הרי עלי ע"פ מביא דמי שני גזירי ע"פ ונתן לשופר (א) ולקוחין כהנים כהן ע"פ ומקריבין
אותן על גבי המזבח וניאומים מהן ואין מועלין בהן ואם הקריבין בחוץ פטור ואם אמר הרי עלי שני גזירי ע"פ אלו למונח כהן מקבלן הימנו
ומקריבין לגבי מזבח ואין ניאומים בהם (א) אבל מועלין בהם ואם הקריבין בחוץ פטור ואלו ואלו
סולתין בלשכת דיר העזים ואם חומר אמאי קאמר מאן שמעת ליה דאמר ע"פ קרבן רבי היא והא לרבנן נמי איקרו קרבן ולא בעו מליחה
וי"ל דמדקאמר ע"פ ודס משמע ליה דחשיבי קרבן גמור כדס והיינו כרבי: **לרבי** רבי ע"פ טעוין קמיצה. ואם חומר (א) מ"ש דרבי
מקיש ע"פ למנחה וימר מלאר קרבנות ויש לומר דהאי קרבן דמרבי מינה ע"פ מקרבן דגבי מנחה דריש לה כמורת כהנים וא"ת מנלן
דמקישין למנחה דנקמא האיכה מנחות טובא (א) דלין נקמלות ויש לומר דלגבי מנחה הנקמלת כתיב (ויקרא ג) ונפש כי מקריב קרבן מנחה ואם
חומר ומה קמיה שייך בע"פ הא אין בהם שריים וכולן נשרפין ויש לומר דלשכחן כי האי גוונא כריס ואלו מנחות (דף נג) לר' שמעון דמנחת
חוטא של כהנים נקמלת הקומץ קרב לעזמן והוא הדין (א) כאל ע"פ: **עצים** טעוין קמיצה. והוא הדין ימין וקידוש כלי:
אפיך

16 (ונחם דף נ) (א) לקמן ק"ל
17 (א) דלין דרבי ירמיהו ע"פ
(א) משעלה י"ט ע"פ כי מלמא
דכא ורבי פסח הוסיף.
(א) ולמחר נפסל. ז"ל (א) ויקרא
17 (א) ויקרא (א) (א) ז"ל
מנחה (א) למחילת הלילה
מנחה לר' קמילה מנחה
הי"ד לחי"כ דרבי ירמיהו ע"פ
המתנדב י"ט ע"פ כי מלמא
כי דמתייר נצד אחרים. ז"ל
(א) סוף דרבי ע"פ (א) ז"ל
מ"ו (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
למחר בא השמש ומקטין כל הלילה
מנחה (א) ז"ל (א) ז"ל
מ"ו (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
ד"ה (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
מנחה (א) ז"ל (א) ז"ל
מ"ו (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
מנחה (א) ז"ל (א) ז"ל
מ"ו (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
מנחה (א) ז"ל (א) ז"ל

תורה אור השלם

1. והתירלות הפלוג על
קרבן העצים הבקיים
הלויים והעם לקריאת לביית
אלוהי לבית אבות
לעיתים מחנכות שעה כשנה
לעבר על מצות יי אלוהים
כמבואר בתורה.
מספר י"ח לה

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה ר"ה מ"ל י"ט
דלס כן דמדיבורית מ"ל
וכי וכל דמתייר מריבית
להם ג"כ ונרבי י"ט י"ט
למעוטי מאי א"כ קרא
למאי:

בוסף רש"י

קרבן. נפש כי מקריב קרבן
מנחה (ויקרא ג) וכן הוא
אומר. דע"פ אקרו קרבן
וטעוין הגשה. כקין
דומיות מעבדות מנחה
עצים טעוין קמיצה.
שמקטין לע"פ דין עד
שעל מהם מלך קומץ
עצים. שהמנחה לרס טעוין
ע"פ (הקין) בע"פ הקדש
כמ"ד קריבית (ויקרא ו)
שיקח חן הפעלים משע
כקומץ וקריבית חלה.
דהחיל ויקרא ליה למנחה
שטעוין מלך והגשה טעוין
נמי קמילה עצים. חולין
ע"פ טעוין ע"פ אחרים
להקריב עליהן מה מאי
קרבן ומחילת ח"י.